

U Trstu 2. marča 1898.

Broj 9.

Godina XXV.

Nepodpisani se dopisao na Nakaju. Pripadala se pismu Nakaju po d-rem svaki rođak. Oglaš od 8 ređak stoje 60 ob., za svaki redak više 5 ob.; ili u služaju opevovanja ce pogodbe sa upravom. Novi se tluji poštarskom naputnicom (as- segno postale) na administraciju "Stato Sloga". Ime, presim i naj- bliži putni valja točno osnažiti.

Komu list nadodje na vreme, sekta to javi odpravnitiva a otro- renu plemu, za kojo se ne plaća poštarsko, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nasloga sve pokvari". Nar. Pos.

G V O R

narođnoga zastupnika dr. M. Laginje, izrođen u sjednici od 16. febrara 1898. u zastupničkoj kući u Beču.

Nemogu da se najprije i ja neglasim ono, što su već neglasili više ili manji, druga gospoda govoraci, naime potrebu, da se temeljno preobrazni naše materialno i formalno gradjansko pravo. Hodo, da to odmah izjavim, da po sedamstotinu i pričkama, u kojih živimo, niti a daleka neobčivan, da će se takva temeljita preobrazba izvesti malo prije. Sastavim tim može se željeti i zahtijevati, da se, makar to bilo i samo malim novelama, barem nješto učini u ovom obziru, kad se jur ne može pravljiti celi gradjanski postupnik sasvim novim zakonom. U tom obziru moram osobito naglasiti, i to radi posebnih pričaka pokrajine, koju mi je čest ovđe zastupati, naime Primorja, da se kod nas u temeni postupak, bilo takovani rodoviti, bilo sumarni, što na koncu u praksi dodje isto, tako dugo protiče, to pravde ne imaju nikad ovršetka. Tomu, gospodo moja, nismo krví same mi odvjetnici, nego žalibci i sudovi.

Stranke si mogu svata reći u izjavah, zadnjih svezancima oblikom sudbenih zapiski; mogu, ako hoće, osuditi sudca na smrt; on ne čuje i ne vidi ništa, dok so ne uskide spisi dotične pravde i dok po izkaznom broju dotična pravda ne dodje do odluke, a ipak se kaže i tako je po duhu zakona, da se jo sve to pred sudcem razpravlja u temenom.

Po današnjem shvaćanju stvari ne ostaju naravski, drugo, nego da se u gradjanskom postupku uvedu podjedno dva velika načela, javnosti i ustmenosti. Ali je so bojim, da mi žalibice nismo još zreli za uveljavanje ustmenog postupka i još dugo nećemo biti, jer bagatelski postupak, od kojeg se očekivalo i nadalo, da će praviti narodito na to sudbeni stalište, nije po mojem nazoru podupano uspije u tom obziru.

Što se bagatelnog postupka tiče, i to moram sasvim kratko ovđe spomenuti, da barem po mojem izkuštu bagatelski postupak u obzire nije niti a daleko uspije tako, kako bi morao uspijeti.

PODLISTAK.

Slavenski jezik u liturgiji u Istri.

(Nastavak.)

Na drugo. Među spisi bivše biskupije citanovske, koji se sada čuvaju u tršćanskoj kuriji, nalazi se spis biskupa Mazzocca, kojim predaje crkvu u puka otu Andriji Mekić trećoredou sv. Frana, koj iznena dekret Zvana Balbi načelnika omoga grada „sadrži vajudi investitura ili izbor, obavljen po poštovanom ovom vlastu dne 8. aprila godine 1725. prošloga mjeseca, redogena otec i njegovore reda za čuvanje i upravu crkve B. Ljevice puka, ređeno od milosti, izvan grada ovoga grada, sa pridruženim zgradama i svjetovnim dobrim“; kao takodjer primitak njegovoga otca provincijalne pokrajine Dalmacije i Kopra, i generala reda sv. Franu Ksavera Polini iz Bolonje. Jedan propis tog spisa nalazi se, kako nešto uvjerenja oto Stjepan Ivančić, generalni definitor reda stanjući sad u Rimu, modju spisi pokrajine u Zadru. Za pristojbu prostora pridobit deme ovđe samo početak tog spisa, i uvjesta i klausula slediće, kojih se ima drastično redeni otec i njegovore našladioci u redenom hospiciju za naknadnu našladiću kapitola časnih kanonika ovo stolne crkve“, ono naime pod brojem pat, kao takodjer zaključak spisa, premda ga imamo u prevodu u češči. Taj spis započinje: „Mi Franjo iktor Mazzocca reda propovednika misiju božjom i sveci apostolske stolice VI. svezaka.“

Liepo je načelo slobodnog vodjenja dokaza, liepo sa načela javnosti, ustmenošt i itd., ali ako manjka osnova za to, tad je to po mojem nazoru od vrlo male ili skoro nikakve koristi.

O ustmenosti govoriti tamo, gdje bagatelski sudac poznava vrlo nedostatno, više puta upravo ništa jezik pučanstva (Čujte! kod sumišljenjika), to je po mojem nazoru prava ironija! (Zast. Špinčić: To je u isti češće slučaju.)

Za provodenje načela ustmenosti sahtijevaju se bezdrobno prilike, gdje sudac poznaje pučanstvo, gdje on poznaje jezik pučanstva i sve najfinije izražje dužstva, i to podpuno, jer se inče ne može govoriti o ustmenom postupku niti o nedolu ustmenosti.

Daljnja okolnost, koja ne čini tako blagodatnim ovaj postupak, kao što se jo narodiće očekivalo, jest to, da u više krajeva nije poduprsto bagatelsko ono, što uzimljeno kao bagatelsko.

U više krajeva 50 for., do kojih se još upotrebljava bagatelski postupak, jesu veoma znamjeniti dio imatka dotične osobe, i tu sudac mora postupati ozbiljno, da se nezadružna pravno čuvatava pučanstva.

Oobično se postavljaju za vodjenje bagatelskih razprava mladje, češće preveć mlade sudbene osobe. Ti ljudi, koji obično nisu iz istog sudbenog okružja, te ne poznaju dovoljno posebne prilike dotičnog pučanstva, no mogu služiti kao dobri bagatelski sudci.

Tako se dogodi, da u više slučajeva osude, u bagatelskom postupku izgledaju nješto, rekao bih, premalo ozbiljne, ili, rotimo ravno, i sasvim nepravde; a jerbo se sve razpravlja baš javno i osuda izriče se javno u imu Njegova Veličanstva cesara, gođu ju čuje no samo stranka, neposredno interesirana, nego slučajno stotina osoba, to dije luvečkrat skoro demoralizirajući na pučanstvo (Zast. dr. Kronawetter: I ne imam pravneg srođstva proti tomu.)

Doduše, jer se mislio, da će vršenje stanovitih formalnosti osigurati temeljnu načelu pravdenosti, dopušćena jo, kako je poznato, za njekoje slučajove nižtvorna žalba, za slučajeve, gdje se nije imalo obzira na formalnosti. Ali po mojem nazoru time nije niti iz daleka dano ono, što bi se

biskup citanovski i knez sv. Lovređa daljskoga itd.

„Došavši k Nam na dan niže zabilježenih časni pop Andrija Mekić trećoredou sv. Frana...“

5. Na blagdan zaštitnika sv. Pelagijsa imat će doći u stolnu crkvu, da pomognu pjevati misu ilički gospodinu poglavaru Novevasi...“

Na dan 30. aprila 1726. dano u Citanovu u biskupskoj paladi...“

Nek uzme daski gospodin kritičar vještoga paleografa; nek ide u biskupsku kuriju u Trst, i moć će strogo kritično utvrditi vjorodostojnost i naslove neoprovrsive voga dokaže naše tvrdnje.

U ostalom što se tiče drugih podataka i drugih okolnosti, ne idem u interpolaciju o otoci trećega reda sv. Frana, navlastito o protivljenju Klaudija Sozomena biskupa puljaskoga i Ivana X. biskupa porečkoga, kac i o izričiom glasovitom avjododanstvu biskupa citanovskog Ivana Dominika iz godine 1788, upuđujući čitatelju na djele spomenutoga oca Stjepana Ivančića. „Porab glagoljice kod Redovnika III. Reda sv. Franje po Dalmaciji, Istri i Kvarneru, Zadar 1887.,“ sastavljenu na temelju listina, koje se čuveju u pokrajinskom arhivu sv. otoci u Zadru.

Na treće. U gradskoj knjižnici u Trstu nalazi se djelo: „Kronike ili starovještinstveni spomenici Trsta, izvadjeni iz poštive oca Iraneza della croce karmelitana bosonožca sa opaskami i dodatci časnoga oca Josipa Malinati orkovniku stolnoj crkvi sv. Justa. Mijetol. U likari Picotti 1819. VI. svezaka.“

moralno dati na zaštitu prava i pravnog osjećaja. (Zast. dr. Kronawetter: Materijalno pravo nije šteteno nimalo!) A tamo pogrešeno je, da u bagatelskom postupku ne imamo pravno sredstvo priziva. (Tako je!) Da imamo to, imali bismo priuci sredstvo, kojim bi se mogli braniti u svakom slučaju, kad bi sudac izrekao svoju osudu proti zdravom ljudskom razumu. (Zastupnik dr. Kronawetter: I proti zakonu!)

Dozvolito mi, gospodo moja, da vam u tom obziru pripovodom sluđu, gdje jo mladi njeki djevček pred nješkolicu godina jea prvo poda evojeg zatvorenog stana ubio puškom psa, koji je mirno ležao usred soli na trgu. Gospodar pas poduzeće tužbu za svetu novu, kao odšteti za svoga psa činvara. Ta tužba bijaše odbijena, jer je bagatelski sudao došao do osumjedjenog stana ubio djetišni djevček, koji je iz zatvorenog stana atreljao ne mirnog psa u ubio ga, radio za svoju osobnu sigurnost (Veselost), te se uporabi pravilo: Qui suo iure uititur, nemini injuriam facere videtur.

Sluđej bijate takav, da jo dotični tužnik pred više dana prolazio negdje kraj puta slučajno blizu psa, koji mirno čuvaše torbiju gospodara, te mu je pokazao zube.

Buduće se dakle po mom nazoru bagatelski postupak ne provadja još tako, da je sudbeni „ali“ mogao uporabiti načelo ustmenosti i za druga slučajeva gradjanskog postupka na korist i blagostanje pučanstva, te nizam ovjedodan, da bi nam bezod- vladno uvedenje postupka po načelom ustmenosti i javnosti moglo biti od koristi.

Dok se kod nas ne uvedu mijestni sudevi, kakvi od prilike obstaju u Hrvatskoj, te se uzdržuju veoma dobro, a bagatelski sud ostane u svojem sadašnjem ustrojstvu, ja bih bio toga naranča, da bi se moglo nješto učiniti, što bi za pučanstvo bilo od velike koristi. To jest, da se prihvati dva prijedloшка k bagatelskoj razpravi, da čuje i vide sve, ter da kod sudjelovanja bude uz pravno ovjedodjene sudjevine i komadić pučkog ovjedodjena, koje nije uvjek u suglasju sa sudčevim.

Ako je to moguće kod trgovackih sudova, ja ne pojmu, zašto nebi bilo moguće i kod običnih bagatelskih sudova.

U I. sv. na str. 214 čita se: „Slavenskim jezikom misi se prati i u Kopru, gdje časni oci trećoredou sv. Frana i svakog jutra rano, radi udobnosti radnika poljana (poljodjelaca), miso onim jeknikom ije očevodanje svjedodžiti.“

Sad da to više popunimo, što smo ovdje izložili i u interpolaciji navoli u pravu slavenskoga liturgijskoga jezika u raznih mjestih, rastrešenih po cijeloj Istri, a neće biti neugodno imati pred očima običaju sliku Istre i stalni smo, da kritičaru neće biti nepriznat naslov djela, kojeg ćemo nevezati.

U „Italia sacra od Ferdinanda Ughello, drugu izdanje, pomnoženo i popravljeno brigom i trudom Nikole Coleti, Miljetić 1717.“ čita se na str. 895. V. sv. u koliko se tiče porodični biskupij: „Biskupija je dosta obrošna, spadajući pod vlast mlijetaškog dijelom pod austrijskom, rabeći velikim dijelom ilirske jezike; a biskup Anton Marentius u svojim izvještaju god. 1650. navadja nam i po imenu neke mjesto, u kojih se rabi slavenski liturgijski jezik, takav župu Trnovo (sad pod biskupijom ljubljanskom) upravlja daski Petar Abramoć no onom marnostju, kojom bih želio, prom ga zamjenjujući dva duhovna pomobnika, i promda učija još dvojicu, kojih jedan obavlja kuraciju u Promu pod našom sv. Jakova apostola, drugi pak u Potorci (Podgraje), koji ne pozna drugoga jezika do ilirskega ili glagoljaskoga, i koji tim jezikom misi i svetotajstva dijel“. —

„Dragu župu časni sveti Kriš, im župnika časnoga Andriju Matkovića, koji spominoga 90. godine stara; on ilirskim ili glagoljaskim misi sv. misu i popravlja svetotajstva“. — „Sovinjak župan Mara, muža zadovoljujućeg ne duhovnoga pomočnika, poznavajućeg glagoljski jezik.“ (Konac slijedi.)

Istakni svakog četvrtka na silem arku.

Dopisi se nevršaju ako se i natiskaju.

Nebijegovanisti se neprimaju. Predplatni i poštarskom stoji 5 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 25/11 za polgodino. Izvancarneviš poštarsko.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija naselje u Via Farineti br. 14.

gdje se vodi ovrh, bila bi dakle po mojem osvjeđenju, našim dostatno, a osim toga, kada obličio, pribitak izroba na urođovnoj tabli (Album praeatorium).

Neka mi bude dozvoljeno spomenuti sa par rječi i finančnoj alio ili o ekonomičnoj stanju sudbenog osoblja. Eti su veoma kratak u tom obziru.

Ja sam duboko osvjeđen, da su sudbeni činovnici najviših razreda elabo plaćeni, te da je tu neophodno potrebito kakvo poboljšanje. Ali, gospodo moja ja bih želio, da se to poboljšanje dogodi, a da se ne obetori državna blagajna ni za novčić, jer državna blagajna smuči svakoga same one, koji porez plaćaju i nikoga drugoga. Je li to izredivo? Ja mislim da jo. Mi svi to mislimo, svi znamo, ali neznam, čini mi se, da nekako ne imamo srđanost, da to izredimo, premda se po mojem najdubljem osvjeđenju samo na ovaj način može doći do poboljšanja, netuđu državnu blagajnu.

Ja bih si naime htio prisvojiti načelo, koje njegova preuzvišenost gosp. ministar finančija kaže, da ga je vodilo — u ostalom ako sam ga dobro razumio — kod osnova o reformi poreza, to jest, da se primjerenija razdoblja uvede u istoj vrsti činovnika. (Bravo! kod sumišljenika).

U tom obziru spominjem samo u kratko, da 11 osoba najvišeg stupnja kod višeg sudista za Primorje vuku u plaći, dokladaju, i kako su avo to zove, 47.000 forinti.

Gospodo moja! Prodajodnik prizivnog sudista ima na primjer godišnjo plaću 10.000 for.

Ja mislim, da na način priliko, a i za prilike grada, gdje živi, ipak bi bilo dosta 3000 for. Možda bi jedan prizivni prodajodnik mogao izdati sa 8000 for. Ali ja bih vidi s daleka skratko toliko. Čim svi samu jednostavan radun. Da se kod ovih 11 dostojanstvenika skrati plaća poprijeđeno za 200 for., išali bismo pristojenih 2200 for. i mogli bismo time podignuti plaću 22 činovnikom kancelarijskim za 100 forinti godišnjih.

Ja mislim, da oni viši nebi time bili podnipošto očešeni, dođim bi se nižim izazala velika pomoć.

A u tom obziru nebi se smjelo navajati prigovor, što ga se uvek navadja: da viši sudbeni činovnik mora biti podpuno samostalan i postavljen u takvo stanje, da može odoljeti svakom zavedenju — taj prigovor nebi se po mojem nemjerodavnom nazoru smio nevadjati, jer ja ga smatram uprav za uvrđuju značajem i umu onih visokih javnih dostojanstvenika.

S druge strane, štovan gospodu državu, vi ćete priznati, da i jednostavan kancelista, jednostavan voditelj gruntovnice kod kojeg kotarskog suda, ako je raztrešen brigani za svoju mnogobrojnu obitelj i siromštvo i nevoljom može počiniti strankam znamenitu štetu.

Moram sa malo rječi napomenuti i zaokruženje kotarskih suda u Istri, jer je i ono po mojem mnenju vrlo nepravdu. Dočim imademo u Istri, u koliko kula znaju, barem jedan kotarski sud, koji ima izpod 10.000 stanovnika, nalazi se u istoj tako maloj pokrajini kot. suda, koji imaju ne samo velik zemljinski prostor, nego i pravelik broj stanovnika.

U okružju iste političke oblasti, naime Kopru, jest kotarski sud Kopar, ako se nevaram, sa 6 četvornih milja površine i 38.000 stanovnika, dočim obližnji kotarski sud Piran ima samo 1/3 četvornih milja i 18.000 stanovnika, dakle trećinu površine a samo polovicu stanovnika prema koparskom.

A pošto slavensko pučanstvo stanuje obično u selih, izvan mjeseta kotarskog suda, dočim se talijansko pučanstvo nalazi poglavito u većim gradovima i trgovštih, nije težko razumjeti, da mi Slaveni u Istri plaćamo i pravici nješto preveć skupu, razmjerne mnogo skuplje, nego talijansko pučanstvo. U tom obziru bilo bi ustrojeno kotarskog suda u Dolini, u okružju sedušnjeg kot. suda u Kopru, no samo izpunjenje vrataži onog pučanstva, nego uprav i zahtjev nužde. Da se razuteri kot. sud u Pazinu, koji, ako se dobro sjeđa, ima 9/5 dev. milja sa preko 26.000 stanovnika, dakle veoma razrešteno selo, bilo bi od velike koristi za ono pučanstvo ustrojenje kotarskog suda u Kanfanaru, kamo bi se imala utjeloviti mjestna občina Žminj od kot. suda Pazin, pak mjestna občina Kanfanar od gradskog delegiranog kotarskog suda u Rovinju, tad možda i mjestne občine Sanisceanti i Barban od kot. suda u Vodnjanu.

Naglašujem ovo već i radi toga, što bi se u ovih mjestih, Dolini i Kanfanaru, mogli ljepe uvesti i porozni u red, i tako bi pučanstvo dobilo priliku, da izdaje pod konac 10. stoljeća!

li se to zada događa. Naravski, to mogu spomenuti samo mimogređ, jer porezni urodni stoje na dnevnom redu današnje razprave.

Osim toga ima u pojedinih okružjih kotarskih suda vrlo odaljenih krajeva, gdje se naravski ne može s finansijskim i drugim razloga zahtijevati ustrojeno kotarskih suda; ali nješto bi se ipak moglo uvesti na korist i blagoštanje pučanstva. Na primjer, u okružju kotarskog suda u Buzetu jest visoki kras kod Lanšćica, a okolo ležišćima mjestanom, ako se ne varam, nešto okolo dvoje tisuća i pol stanovnika, kojim je put do kot. suda skup i mušen. (Zast. Spinčić: Čestici enta i višo!) Isto vrednosti za mjesto Boljun u okružju kotarskog suda u Pazinu.

Ja audim, da nebi bilo preveć demokratično, niti da bi se time uzdržalo temelj države, da se odredi, mjesto da cielo pučanstvo bude prisiljeno doći u mjesto dotičnog suda, da barem jedan put na mjesec odje idu iz mesta, gdje je sud, u dotično mjesto ili arediči dotičnih mesta, i da bi se mogli obdržavati uredni dan, kao što politički, tako i sudbeni, barem jedan put na mjesec, makar same izričito na njekoje postupke.

Naglašujem ovo već radi toga, jer so svaki mogu osvjeđoditi o stanju puta iz Buzeta u Lanšćicu, ako bi vidi, da dotični sudbeni činovnik vuće dnevnoce a ipak se ne vozi u Lanšćicu. Dozvano bi se, da se ne može voziti, jer tamo ne ima ceste, premda ju — pazito dobro, ono pučanstvo već od 14 ili 15 godina — mislim da se ne varam — plaćalo namet od sto postotaka na sva izravnana poroza za cestu. (Zast. Spinčić: Afrikanek odnositi?)

Zast. dr. Kronawettor: Sto se događa ju, gospodino družu, jo mi imademo talijansku upravu u hrvatskoj zemlji. (Zastupnik dr. Kronawettor: Ali što čine sa novcem?) Leži u Tratu u štedionici i banki.

Sad mi dozvolito, da se kratkimi rječmi progovorim malko o kaznjenju i pravici u Primorju, što izosjeća žalostnim arcem pred ovu visoku kuću, te vas molim za strpljenje u ovako kasno doba.

Mnogo se uzvisuju načela, na kojih se temelji naš kazneni postupak; kaže se: Položaj obtužbe je sasvim odijeljen od položaja sudčeva: javni tužitelj i jedno a obrana i drugo strane jesu dve istorijske sile; provedeno je načelo ustremnosti, osigurana je javnost, tu je neposrednost i slobodno uvažavanje dokaza sa strane sudca: dakle, sreća moje, što hoću još više?

Sasvim tim moram negljeti, da ova načela, kad se ne provadjuju, ili se pogriješno uporabljaju i magična osnova za to, da imaju nikakve vrijednosti, dapaće u njihovih okolnosti mogu biti štetonošna.

(Konec slijedi.)

Resolucija

zastupnika prof. Vjekoslava Spinčića o uređenju pučkih škola u alpinskim zemljama u Primorju, postavljena u sjednici carovinskog vijeća dne 9. febrara 1893. i njezino obrazloženje:

Priglasio sam se za rječ, da stavim resoluciju kano i kod poglavja o eredjivim školama. Ona je utemeljena već mojim govorom, što sam ga izrekao prigodom razprave kod poglavja u srednjoj upravi, te nebi imao onomu skoro ništa dodati, da nije danač većestovani zastupnik Fux rokao, da se ovđe školsko poslovu tako opisuje, to bi mogli ljudi, koji toga noznamu, misliti, da vlada narivava njemački jezik i da se u običe ponosimo. To netrebaju gospoda samo vjerovati, već bi moral to i znati, i to ako su samo čuli o tom, kako je stanje vlasta u Sleziji, u Koruškoj i Štajerskoj, u Kranjskoj i u Primorju. Radi se bo toliko za ponosjenje — kod nas takodjer za potolijenčenje — da tim Niemci zaista ništa neponedobiju osim među onih naroda, kojim se tež jezik narivava. (Vrlo dobro! kod sumišljenika.)

Šlezkoj i Moravskoj izvala su gospoda Adámek, Sláma, Svozil i Štokol tog mnogo, a ja toga netrebam opovratiti. Dosta je ako se konstatira, da u Šleziji na primjer neima veća polovica pučanstva nijedno srednjo škole. (Čujte! čujte! kod sumišljenika.) dočini ih i uvede manja polovica dovet. (Zastupnik Biankini: ravnnopravnost!) Kakovo je stanje skolskav Koruškoj, to je razvidno iz razlaganja g. zastupnika Robida, koje dušmo žudor. Za preko 100.000 Slovence postoji jo tamo do lanjske godine jedna pučka škola. (Čujte! čujte! kod sumišljenika.) Šada imaju dvoje. A to bira, gospodo moja, u jednoj pravnoj državi srednje Evrope nješto jeftinije i kod plaćanja poreza, nego

o stanju školstva u Štajerskoj nobi-jače jošta ništa rečeno; nu je moram spomenuti, da postoje i u toj pokrajini u nekoj gradovima za slovensku djecu samo njemačke škole, to da se nekojkoj ško- la u višim točnjima jedino njemački, ili takodjer njemački, podučuje, to da to na- rivanjanju njemačkoj poduku u zadnjoj doba ave to više rasto. (Tako je! da democi.)

Kako jo u Kranjskoj, kazao sam takodjer kod razprave o srednjem upravi. Prema postoji u Ljubljani vježbaonica, u kojoj se od trećeg tečaja napred njemački po- dučuje, to je ipak moralo občina ustrojiti njemačke škole. O njemačkim školama u Primorju bijaše već takodjer goriva. Po- stoji naime njemačko pučko školo koli za dječake toli za djevojčice u Gorici, Trstu i Puli, a za podučavanje njemačkog jezika na labanju daje se podrška. Odneseno u Dalmaciju opisao je prije gosp. zastupnik Biakin. Iz svege toga proizlazi težnja za ponosjenje, koja novlada samo na sjeveru, ne pruskoj granici, već takodjer na jugu kod nas, i tako sve do Adrije dopire.

Neuspjevali pak ponosjenje, tada se nastoji Slaveni petalijančići. (Tako je! kod sumišljenika!) jo se misli, da kad budu jednom Slaveni petalijančići, da će imati Niemci s njima lošak posao. U naših gra- dovih imademo često da biramo između talijanskih i njemačkih škola. Već u tom, da nošma u gradovima Gorici i Trstu za Slovence nikakvih škola, imademo za to jasan dokaz, a da manjku mnogo škola pro- izlazi odate, što neziva skoro 17.000 hrva- tskih i slovenskih djece nikakvu poduku. U zadnjoj dobi, osobito otkad imademo novog namještajnika (Zastupnik Alfred grof Coronini: Rinaldo Rinaldin!) narasta jo osobito srđanost Talijana za tlačenje Slavena; tako je primjerice u zadnjem za- jedanju* talijanska većina zaključila, da pojmuju samo članovi zemaljskoga odbora, koji su u zemaljskom školskom vjeću, nadzirati škole, da budu tako rukov s pionirima i talijansko i hrvatsko i slovensko učiteljstvo, to da podučaju talijanske učitelje, kako imadu slavensku dječju petalijančići. (Čujte! čujte! kod sumišljenika.)

Jedan dan vodine postavio jo takodjer predlog, privljen dačake od vodine, da se mora hrvatske knjige preglodati i izpi- tati, jer dolazi u njih kadšto po koje hrvatsko ili slovensko imo, dočim imado- estati u talijanskim knjigama i we i duh.

Kako se shvaća naše zahtjeve o slo- venskih i hrvatskih knjigah, pokazuju nam gospoda u Tratu, koja kažu, da se vredjuje njihovo narodno čuvstvo tim, što Slovenci traže za sebe slovensku školu, koje na- živju slavenskim agitatorima na njihovom zemljistu. (Čujte! čujte! kod sumišljenika.) — Zastupnik Alfred grof Coronini: Obdi- ska sjednica, Rascovici!

Oni kažu: vi možete agitirati u Kranjskoj, u Hrvatskoj, u Ljubljani i u Zagrebu koliko hoćete, nu na našem zem- ljištu nesmijete toga činiti. (Čujte! čujte! kod sumišljenika.) kao da bi to bilo zem- ljište talijansko, na kojim prebiva ipak toliko tisuća Slavena!

Oni označuju ove i slično zahtjevo kano nemir i nopravljost, a naše tužbe radi povreda zakona kano klevete i denun- cijacije. (Bunitaj! na strani sumišljenika.)

Jest, kod nas su sv. oni bunitelji, koji traže slovenske škole i slovensko u- redovanje. A tu gospodu podupiru svih pedesetih c. kr. činovnici (Zastupnik A. grof Coronini: i njihovi pomagači — službeno novine!) kako su nestrojno napravio Slovence proizlazi takodjer odato, što bijaše nedavno jedan pučki učitelj u Škedru — u okolicu Trata, i u Škedenju, i u Škedenju!

On je došao na otok u veljači 1892., što je odbor objavio po občinu i preporučio ga, aki on izai dana ill dva odputovao, već, da je obollo. Povrat se je još dva-triput, to bi obollo, Baški i Vrbniku, ali se o njegovom radu na našem otoku nista ne znade, niti je gdje držao predava- vanja. Radi toga stajlo se u dnevni red i u vodučku, da skupčina zaključek.

Dr. Dinko Trinajstić, dobiv rječ,

veli, da sadanji putujući učitelji niti neće držati predavanja, jer on znade hrvatski, nego tek nešto razumije slovenski. Mnije, da ovo mjesto nije osnovano, da se na- makne komu plaća, te predlaže, da odbor podnese na ministarstvo predstavku razloživ u njoj stanje i pitajuć, da se doskoči toj nestasici.

Vladin povjerenik g. Prinzig na to-

priobuje, da je putujući učitelj g. Lip-

pizer sam umolio premeštenje i promjenu

sa g. Coticem. U koliko je obavijesten,

namještajstvo je takodjer privolno na tu

promjeni, koja bi imala i do mala na-

slediti.

Pop Nikola Turat veli, da mu

je poznato, kako se pokrajinsko školstvo

vječe obratilo na ravnateljstvo pučkih škola,

da predlože kakvih bi ogludnica

trubali. Pokrajinsko školsko vječe, da ima

posebnu zakladu za dojavu tukvih učila,

to predlaže, da se zadružni odbor obrati

našim molbom, da dobavi i te slike.

Dr. Fran Volaric ne može se pri-

kliciti predgovorniku, jer to bi bio trošak,

koji ne odgovara sredstvom stavljenim na

razpolaganje zadruge.

Pop Nikola Turat veli, da mu

je poznato, kako se pokrajinsko školstvo

vječe obratilo na ravnateljstvo pučkih

škola,

da predlože kakvih bi ogludnica

trubali. Pokrajinsko školsko vječe, da ima

posebnu zakladu za dojavu tukvih učila,

to predlaže, da se zadružni odbor obrati

našim molbom, da dobavi i te slike.

Dr. Dinko Trinajstić dvoji, da se

se hode tim načinom što postići, a sva-

ko kaže veoma kasno prema obstojeočoj po-

trebi, te preporuča svoj predlog.

• Skupčina prihvata predlog popa Ni-

kola Turata, a odkinju onaj tra. Trinaj-

stić. Prihvata se bez prigovora stavke

3 i 5.

Kod stavke 6. Dr. D. Trinajstić

opraza, da je ove godine zadruge dobavila

modre galice, te je razdavala članovom za

kupnu cenu od novčića. 26 po 1 kg, dočim

se u dučanima prodavala i po 40 novčića.

Predlaže, da se isto učini i sa sumporom,

kojega se prodaje po dučanu i losije vrsti

i u skuplje novčiće. Dotični trošak nek

zadruga predvunji iz ove stavke.

Presjednik predlaže, da se to učini

načinom načinom što postići, a da se ova

stavku povisi za for. 30, odbiv istotoliki

iznos od stavke 5.

Dr. Fran Volaric slaže se sa

predgovornicima, ali mnije, da bi zadružni

činik imao prije popitati se kod odbor-

nika i, vjerenika u pojedinim občinama za

njihovu potrebu, te izravno na njih dati

odoplatiti naručenu kolikoću.

Presjednik opraza, da se to tiče načina izvedbe, te mnije, da se ima prepuni-

stiti odboru, da se zato brine.

Skupčina prihvata predlog Trinajstićevog pre-

loga uz predsjednikov dodatak.

Prelazi se na

VII točku. O putujućem učitelju.

Predsjednik i razlaže korake učili-

njene još godine 1887 za promaknuće

obuke u poljodjelstvu, imenito prošnju pod-

njujući na ministarstvo za ratarsku školu,

u kojoj se iztačko, da jedini strukovni

ratarski zavod u Istri je talijanski, dočim

se Hrvate i Slovence nije učili providjeno.

Ministarstvo je na to bilo odgovorno

da privrži, da se učili učitelji i klasnici

na pokrajini, da se učili učitelji i klasnici

Dr. Dinko Trinajstić obzirom na vist, misli suvremenim svoj predlog, te ga uzeće.

Dr. Fran Volaric veli, da smo izkusili kako nam se većkrat baca samo pravak u oči, ili kadkada kost kao krušku, te nas se tjesni pustini zbećanji, dok nas ne umri, a međutim ništa se nelzavdaja. Opozlo je također, da kod ministarstva višekrat nisu niti točno upućeni o našem stajaju i potreblju. On dakle rado prima na znanje vist priobčenu po vladinom povjerenikom, ali ipak misli, da neće biti povjerenik i u tom pogledu točno orisati ministarstvu celi tečaj stvari. S toga uzroka on usvaja predlog dr. Trinajstića i preporuča, da ga se primi.

Skupština prihvata predlog.

Prelazi se na dnevni red.

VII Točka. In predlozi.

Fran Tomašić predlaže, da druga izhodi za Bašku dohavu malenog pastuha za krizanje s magaricumi, da se dobiju magre.

Pop Petar Volaric veli, da se tim pokušao u Vrbniku, ali da nije uspio. Mlje, da bi se za poboljšanje tovarske pasmine radje imalo dobiti dobrog tovara.

Dr. Fran Volaric i dr. Dinko Trinajstić podupiru predlog Tomašićev, već, da neuspjehu u Vrbniku može biti drugi uzrok, a da pokravljenjem tovarskog pasmina treba zamjeniti jačim životom.

Prima se predlog Franu Tomašiću.

Milko Tomašić veli, da kako po izloženoj obali Istre uspijevaju kostanji, tako mogli i kod nas. Vodča je ono koristna i gleda voća i gleda ljeva. On dakle misli, da bi se i naše gore moglo poslužiti kostanji, te predlaže da ih se dobavi.

(Konačni slijedi).

Bugarska. Službeni listovi kneza Ferdinandu nemogu od veselja, što se je kuce zaruci. Kad bi se moglo vjorovati tim plaćenikom, tad bi po njihovu sav bugarski narod zborog toga dogodjaja bio izvan sebe od radosti. Francezka. Predsjednikom sataške komore u Parizu bijaše izabran poznati francuzki diplomat Jules Ferry. Jedni ga opisuju kano protivnika predsjednika republike Carnot-a, dočim mu pripisuju drugi neobične vrline i krieposti.

Italija. Ogoromna pronevjerenja u bankah Italije zadaju vlasti i parlamentu mnogo briga. Iztraga se vodi još uvek proti pronevjereniteljima, a tad će tek arhati da svoju reči i narodno zastupstvo ili parlament.

Franina i Jurina

Jur. Si duja Fran, da je nika dorna? prodana duša počela Kaštelirov negovatari, da se u "Log u" ipišu?

Fr. E dragi moj Jure: Kaštelirovi imaju zdravu pamet i junaka ruke za si svakidanih kruh zasluziti. Ne potrebuju oni tuje kače, kako njihovi susedi.

Jur. Ma da će i njima talijansku školu dati.

Fr. Isteina je: Kaštelirovi potrebuju škole i knjige; ali oni neće nikad zaboraviti, da su Slovinci, i neće nikad zatajiti svoju viru, ni svoj narod ni svoj jezik. Za srušiti imaju doista rendito samo ako se bude putem zanj saznači svi oni junaci potrci, boraveći sada iwan svog zavješa. A želja jo naša, da zanj sazna sav hrvatski narod, jer je ono po našem mudičnog zasaučku dokazom žarko ljubavi po pravtvenog rada do milog mu patričkog naroda.

Dok Istra bude brojila ovakve sinosokolove, nek razvijaju o svojoj budućnosti.

Evala Ti istarski narodni sokoli!

Pismo glasi:

Beč 14. II. 1892.

Velocjenjeni gospodine načelnike!

Čestitam iz svega srca na sjajnom izbornom uspjehu; na pobjedi stranke, kojoj je na srcu i dobrobit obdane i sloboda Hrvata!

Dolazim nešto kasno, ala za to s nešto oduševljenja klide: Živili svjestni bački Hrvati s načelnikom njim na čelu!

Primito izraz odličnoga poštovanja i iskren pozdrav za vas, svoji i sve svjestne Bačkane.

Vjekoslav Spinčić.

Iz občine Dekani pišu nam, da se jo

u istoimenom selu des. febrara t. god.

svetionici načinom otvorio II. razred na

tamošnjoj slovenskoj pučkoj školi. Sveba-

nost obavila se u crkvi i školi, a svršila je

kor je god. načelnika Malenica, koji je go-

ste, učitelje i domaće pravko sjajno pogro-

stio. Prisutno bilo je svačanstvo više gg.

učitelja, c. kr. školski nadzornik, školska

mlađe i domaće občinstvo. Okrenut svje-

čanost obavio je velorodni g. Šupnik, uči-

teljom i puku vrlo krasan govor. Ovo je

dečka slovenska dvorazrednica u Istri, u

kojoj će djevojke dvojbojno lepo naprodov-

vati pod ravnjanjem voćma destitoga nad-

učitelja g. Kurota i njegove vredne su-

pruge-učiteljice.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Različite vesti.

Zapljena. Prvo izdanje današnjega broja zaplijenilo nam je državno odvjetništvo radi vjeći "Zastupnici puka". Za štov, našo čitateljstvo priredimo drugo izdanje.

Računska opomena prilažeća i današnjim nekojim našim dužnikom, a tako smo obredati sve dužnike, pa no bude li ni ovo moglo, pomociće da sudovi, to će nemarici imati uz trošak i arsotmu.

Novi odbor muške podružnice sv. Cirila i Metoda u Treštu. Na glavnoj skupštini naše muške podružnice sv. Cirila i Metoda, obdržavanoj uodežju, bijaku u novi odbor jednoglasno izabran sledićeči članovi: načelnikom M. Mandić, tajnikom G. Bartol, blagajnikom V. Klinar, nar. odbornici N. Stapanović, dr. G. Gregorin i prof. dr. K. Glasov.

Razprava u Rovinju, Danas, dne 2. t. m. započela je pred okruglim sudom u Rovinju razprava proti Pazinčanom: Adolfu Pilat, Ivanu Ghergetich, Fodori Camus, Guidu Mračić, Rajmondu Mračić i Rugoru Camuse, obtuženom od državnoga odvjetnika radi izgreda poštinjenog dne 26. avgusta u Pašinu proti nekojim hrvatskim i slovenskim rodoljubom iz Trsta, Pule itd., koji su redom dana bili u Pazinu, te so podjednako podali u Ličku na zabavu. Razprava trajati će valjda dva dana, jer su nekoj svjedoci pozvani za danas, a drugi za sutra. Naš učenik pozvan je kano svjedok za sutra.

Razpravi će predsjedati predsjednik dr. Fiocchi, a obučeno braniti će odvjetnik dr. Marko Costantini. Talijani narudili su iz Trsta posebnog brzopisca.

U budućem broju priobradićemo teđaj razprave.

Pišu nam Baška koncem februara. Med imini čestitkama, koje su stigle prigodom obavijenja jur občinskih izbora — prisjelo je na bivšeg načelnika gosp. Jurju Cubraniku i pismo našeg dijagonog zastupnika i neustrašivog borioce za hrvatska prava na carovinskom višu, veleučenog gosp. Vjekoslava Spinčića. Predsjedno to pismo javnosti, jer će u veliko obraditi svu aviočnu Baščanu, koja je naš neumorni zastupnik pred dvima godinama udlikovao svojim posjetom; i jer će tim putem zanj saznači svi oni junaci potrci, boraveći sada iwan svog zavješa. A želja jo naša, da zanj sazna sav hrvatski narod, jer je ono po našem mudičnog zasaučku dokazom žarko ljubavi po pravtvenog rada do milog mu patričkog naroda.

Dok Istra bude brojila ovakve sinosokolove, nek razvijaju o svojoj budućnosti.

Evala Ti istarski narodni sokoli!

Pismo glasi:

Beč 26. II. 1892.

Velocjenjeni gospodine načelnike!

Čestitam iz svega srca na sjajnom izbornom uspjehu; na pobjedi stranke, kojoj je na srcu i dobrobit obdane i sloboda Hrvata!

Dolazim nešto kasno, ala za to s nešto oduševljenja klide: Živili svjestni bački Hrvati s načelnikom njim na čelu!

Primito izraz odličnoga poštovanja i iskren pozdrav za vas, svoji i sve svjestne Bačkane.

Vjekoslav Spinčić.

Iz občine Dekani pišu nam, da se jo

u istoimenom selu des. febrara t. god.

svetionici načinom otvorio II. razred na

tamošnjoj slovenskoj pučkoj školi. Sveba-

nost obavila se u crkvi i školi, a svršila je

kor je god. načelnika Malenica, koji je go-

ste, učitelje i domaće pravko sjajno pogro-

stio. Prisutno bilo je svačanstvo više gg.

učitelja, c. kr. školski nadzornik, školska

mlađe i domaće občinstvo. Okrenut svje-

čanost obavio je velorodni g. Šupnik, uči-

teljom i puku vrlo krasan govor. Ovo je

dečka slovenska dvorazrednica u Istri, u

kojoj će djevojke dvojbojno lepo naprodov-

vati pod ravnjanjem voćma destitoga nad-

učitelja g. Kurota i njegove vredne su-

pruge-učiteljice.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Fr. Zna, zna ča dela, ma on dela po

„komandi“.

Jur. Bog!

* * *

Jur. Poznaš ti Kansanarskega „škana-

dindij“?

Fr. Kako nobil, ma lipši bi stalo ime:

„škana-kroat“.

Jur. Ča su mu Hrvati tako dragi?

Fr. E, da bi ih mogli, bi sve obisala na

brišti ali na barilnu muru.

Jur. Ča nazna, da su bili prija Hrvati ovdje

nego on, da će biti potio, kad bude

ki pobrati svoje bisage.

Lutrijski brojevi

	Dne 26. febora
Bed	75 84 85 11 5
Grae	82 85 40 85 18
	Dne 1. marta
Brno	69 5 82 27 70

Ernest Šverljuga

brigač

ulica Stadion br. 1, Trst,
preporuča se 20-1
p. n. slavenskom občinstvu Trsta,
okolice i bližnjih istarskih mesta
za blagohotan posjet.

ČISTA KRV

(ZDRAVJE!)

12-7

Tajne bolezni, lisaj, spuščanje, blelost, splošna utrujenost, slabost — se izognijo pri zdravji krvji. Mi jancinco za siguren vajpal pri uporabljaju naše metode.

Pri vprašanjih je prilžiti povratno

„OFFICE SANITAS“ PARIS
30. Faubourg Montmartre.

Drogerija

Augusta Rizzoli-a

ulica Malcanton br. 13 u TRSTU
skladišče svjećen voščanih, ljekovitog ulja, mineralnih voda, raznih crnila, boja i kistova, sapuna mirisavih za pranje.

88-52

U radionicici klepara

GIUSTO BIASUTTI

opuščenočnoga gradišča vodovoda u želoznih cijevih Via Barrera vecchia Trst broj 10
gradni i držni na skladničku kupolji u posudah, sa stolnicom sa ili bez pedja iz cinka čvrsto gradnje, to izvaja i druge radnje kleparske uz najniže cene. Ilustrirani koniki dobivajo se gratis.

88-52

Odlirkovana zlato medalja : Bruxelles 1892.

Najbolje sredstvo za

želodec

katero želodec in opravila prevarilo dolov života kropča in tudi odprt život pospešjuje.

8-25 je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabriel Piccoli,

lekjar „pri angelu“
v Ljubljani na dunajski cesti.

Cena 1 stekl. 15 novcev.

— Izdelovališči razpoljiva to tinkturo v zeločnikih po 12 steklenic v vod. Zeločnik z 12 stekl. stane gld. 1.30; 1.54
gld. 2.60; 1.86 gld. 3.84; 4.45 gld. 4.28; 55 stekl. točka 5 kg s postno točko in velj. gld. 6.20; 110 stekl. gld. 10.00. Postno plača vedno naravnik.

Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Primorskem, v Istri in Dalmaciji.

EPILEPSIJA

(GOŽJAST)

12-8

ozavrsljiva brez povrnitve, tiski morejo dokuzati ta nedovoleni vseh znanstva. Natančna poročila z povratno marko je poslati:

„OFFICE SANITAS“ PARIS
30. Faubourg Montmartre.

Drogerija

Arturo Fazzini u Trstu

Ulica Stadion 22. — Telefon 519.

Velič tabor mineralnih voda, samoljenih boja na ulje, najniže vrsti; orvene, žuto, zeleno, vilenjevo i crno po 28 nov. klio. Olovno bijelo po 32 nov. klio; tutijno bijelo, najniže po 40 nov. klio. Osim tega veliki izbor boja na vodu i kistova avakr vrti po cijenah, a kojim nije moguće konkurišati.

Skladište glasovitog pokrapljilja od Kvilda (Kornmühler). Vložnikhuljuk za životinje. Ister mladilo, boja, lječiva — skladiste sumpora i modre galice za porabu kod traja. Naručiteljem daje so brozplatna porabna telefona. 88-52

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—